

माननीय श्री मोहन प्रसाद बराल
सभापति

आनन्द प्रसाद अधिकारी
समिति सचिव

परिचय

सरकारलाई व्यवस्थापिका-संसदप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सरकारबाट भएगरेका कामकारवाहीको अनुगमन र मूल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्देहन वा राय सल्लाह दिन व्यवस्थापिका-संसदमा गठन भएका १२ वटा विषयगत समिति मध्ये कृषि तथा जलस्रोत समिति पनि एक हो। यस समितिको कार्यक्षेत्र निम्नानुसार छन्:

- ऊर्जा मन्त्रालय ,
- कृषि विकास मन्त्रालय ,
- पशु पंछी विकास मन्त्रालय ,
- भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय ,
- सिंचाई मन्त्रालय ।

समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

(क) मन्त्रालय, विभाग र अन्तरगतका निकायहरुको नीति, कार्यक्रम, स्रोत परिचालन, व्यवस्थापन जस्ता क्रियाकलापको मूल्याङ्कन गरी सम्बन्धित निकायलाई निर्देशन दिने र समुचित टिप्पणी, सिफारिस र निर्देशन सहितको वार्षिक प्रतिवेदन बैठकमा पेश गर्ने।

(ख) मन्त्रालय, विभाग र अन्तरगतका निकायहरुको राजस्व र व्यय सम्बन्धी अनुमानको जाँचगरी वार्षिक अनुमान तयार गर्ने तरिका, वार्षिक अनुमानमा निहित नीतिको सट्टा अपनाउन सकिने वैकल्पिक नीति र वार्षिक अनुमानमा रहेको र कममा के कति किफायत गर्न सकिन्छ भन्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिने र आफ्नो राय सहितको वार्षिक प्रतिवेदन बैठकमा पेश गर्ने।

(ग) मन्त्रिपरिषदका सदस्यहरुले सरकारका तर्फबाट सभामा समय समयमा दिएका आश्वासनहरुलाई पूरागर्न नेपाल सरकार द्वारा के-कस्ता कदमहरु उठाइएका छन्सो सम्बन्धमा अध्ययन गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिने र बैठकमा प्रतिवेदन पेश गर्ने।

(घ) विषयसँग सम्बन्धित सरकारी निकायको सार्वजनिक सम्पत्तिको हिनामिना भए, नभएको अध्ययन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्देशन दिने र बैठकमा प्रतिवेदन पेश गर्ने।

(ङ) सरकार द्वारा प्रचलित ऐन, नियम अनुरूप भएगरेका काम कारवाही बारे छलफल गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिने।

(च) सरकारद्वारा समय समयमा गठन हुने छानविन आयोग/समिति र जाँचबुझ आयोग, समितिहरुद्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदन कार्यान्वयनको अनुगमन गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक राय, सल्लाह र निर्देशन दिने।

(छ) बैठकले सुम्पेको अन्य काम गर्ने,

(ज) समितिको सिफारिसमा सभामुखबाट अनुमोदित वजेट र कार्यक्रमको अधीनमा रही आफ्नो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

(झ) माथि उल्लिखित खण्डहरु वमोजिम कार्य सम्पादन गर्दा सम्बन्धित मन्त्रालय तथा विभागका प्रतिनिधिहरु र आवश्यक परेतत्-तत्विषयका विशेषज्ञहरु सित समेत विचारको आदान-प्रदान गर्ने।

(ञ) उल्लेखित कामको साथै व्यवस्थापिका-संसदबाट दफावार छलफलको लागि पठाएको विधेयकमा दफावार छलफलगरी समितिले गरेको निर्णय सहितको प्रतिवेदन सहितको विधेयक बैठकमा पेश गर्ने रहेको छ ।